

Pisma procesowe w sprawach rodzinnych z objaśnieniami

Wydanie 4.

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Wprowadzenie

1. Pojęcie „pismo” jest pojęciem wieloznacznym. Uważamy, że w tym miejscu na uwagę zasługuje rozumienie pisma jako tekstu napisanego ręcznie lub maszynowo (także komputerowo) na kartce (kartkach) papieru. Pismo, zwłaszcza w tym znaczeniu, służy nie tylko wyrażaniu myśli, ale jest sposobem komunikowania się ludzi, i to także wtedy, gdy nadawca czy odbiorca pisma nie występuje we własnym imieniu, lecz w imieniu organu, instytucji czy organizacji.

2. Wśród tak rozumianych pism należy wyróżnić te, które – zważywszy na ich treść – jeśli nie wywołują określonych skutków prawnych, to przynajmniej mają na celu ich wywołanie. Jeśli zaś te pisma są w swej treści ściśle związane z uregulowaniami zawartymi w prawie rodzinnym i co najmniej mają na celu wywołanie skutków prawnych w zakresie tego właśnie prawa, to uzasadnia to – według nas – nazwanie ich pismami z zakresu prawa rodzinnego (w odróżnieniu od pism z innych gałęzi prawa).

3. Przez pisma z zakresu prawa rodzinnego rozumiemy nie tylko te pisma, które są w swej treści ściśle związane z unormowaniami zawartymi w Kodeksie rodzinnym i opiekuńczym, lecz także te, które są w swej treści ściśle związane z niektórymi przynajmniej uregulowaniami zawartymi w innych ustawach, a mianowicie w: ustawie z 17.10.2008 r. o zmianie imienia i nazwiska (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 707 ze zm.), ustawie z 23.4.1964 r. – Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1740 ze zm.), ustawie z 26.6.1974 r. – Kodeks pracy (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 1320 ze zm.), ustawie z 16.9.1982 r. – Prawo spółdzielcze (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 648 ze zm.), ustawie z 26.10.1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 2277 ze zm.), ustawie z 26.10.1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 969), ustawie z 29.7.2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 2050 ze zm.), ustawie z 28.11.2014 r. – Prawo o aktach stanu cywilnego (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 463 ze zm.), ustawie z 19.8.1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego (t.j. Dz.U. z 2020 r. poz. 685) czy ustawie z 17.11.1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U.

z 2020 r. poz. 1575 ze zm.). Można też powiedzieć, że tak rozumiane pisma z zakresu prawa rodzinnego są pismami w sprawach rodzinnych.

4. Już choćby tylko odrębność tego działu prawa, jakim jest prawo rodzinne, a także określona doniosłość praktyczna, w tym również doniosłość społeczna problematyki rodzinnej, uzasadniają przeznaczenie pismom w sprawach rodzinnych osobnego tomu.

5. Pisma z zakresu prawa rodzinnego to przede wszystkim określone pisma, z jakimi spotykamy się w sądowym postępowaniu cywilnym. Wśród tych pism wyróżnia się dwa rodzaje: pisma sądowe i pisma procesowe. Pisma sądowe to takie pisma, które pochodzą od sądu i są przeznaczone zwłaszcza dla stron czy uczestników postępowania w związku z postępowaniem toczącym się w określonej sprawie. Pisma procesowe natomiast to pisma wnoszone przede wszystkim przez strony czy uczestników postępowania i adresowane do sądu.

6. W niniejszym opracowaniu zostaną pominięte pisma sądowe z zakresu prawa rodzinnego. Pisma procesowe w sprawach rodzinnych zostaną przedstawione w części I tej pracy.

7. Celem wniesienia pisma procesowego może być wszczęcie postępowania. Nie jest to jednak jedyny cel wnoszenia pism procesowych. Pisma procesowe mogą być przecież kierowane do sądu również po wszczęciu postępowania, a zatem w już toczącym się postępowaniu, w związku z określoną sprawą.

8. W niniejszym opracowaniu (w dziale I części I) przede wszystkim zostaną przedstawione te pisma procesowe, których celem jest wszczęcie postępowania. Wśród pism procesowych to właśnie one spełniają tak bardzo doniosłą rolę – inicjują sądowe postępowanie cywilne. Mając na uwadze względy praktyczne, nie zostaną tu jednak pominięte także inne pisma procesowe. Te jednak zostaną przedstawione jedynie przykładowo (w dziale II części I).

9. Pismami w sprawach rodzinnych są nie tylko te pisma, z jakimi spotykamy się w sądowym postępowaniu cywilnym. W przyjętym tu znaczeniu takimi pismami są także te spośród nich, których nadawcą czy adresatem z reguły nie jest sąd, a które nie mając miejsca w ramach sądowego postępowania cywilnego, są jednak w swej treści ściśle związane z uregulowaniami zawartymi w prawie rodzinnym (pismem takim jest np. umowa majątkowa małżeńska czy oświadczenie o powrocie małżonka rozwiedzionego do nazwiska, które nosił przed zawarciem małżeństwa). Wzory niektórych innych pism w sprawach rodzinnych zostaną przedstawione w części II tej pracy.

10. Niniejsze wydanie zostało uzupełnione i uaktualnione. Uwzględnia ono stan prawny obowiązujący na dzień 1.3.2021 r., jak również m.in. opublikowane do 1.3.2021 r. orzecznictwo, w tym zwłaszcza orzecznictwo Sądu Najwyższego.

Poznań–Pleszew, marzec 2021 r.

*Anna Haak-Trzuskawska
Henryk Haak*

[Przejdź do księgarni →](#)